

Rapport

Boon voor Onderwijs

PILOOTTRAJECT 2024-2025
in opdracht van
VRIENDEN VAN DE BOON vzw

HET
LEZERS
COLLECTIEF

Opdracht

via overeenkomst 19.11.2024

Fasering/tijdslijn

TIMING	JULI-SEPT 2024	SEPT	DEC	DEC	JAN 2025	FEB-MEI	MAART	MAART-MEI	JUNI 2025
WAT	recruteringsleerkrachten	online meeting & bevraging	overleg jury + leestijd leerkrachten	maken van filmpjes, contacteren auteurs	opgave boek & bestelling & shortlist	leestijd leerlingen & expertise delen	slotfeest BOON	auteursbezoek	evaluatievergadering
DOEL	deelname & engagement	kennismaking & beginsituatie	hulp op maat > boekkeuze	materiaal scholen	boeken voorraad & ontlening	kennis-making recente literatuur	kennis-making BOON	kennis-making auteur	feedback verzamelen
IMPACT	spreiding	jaarplanning & heldere verwachtingen	hoge waardering	gebruik in de klas intro boek	lage drempel (geen aankoop)	uitdaging grenzen verleggen	grote waardering	ook voor de moeilijke lezer een meerwaarde	waardering in kaart gebracht
RESULTAAT	16 scholen	goesting	adviezen belangrijk	sterke filmpjes, meerwaarde	voldoende boeken	14/15 volledig gelezen	10/15 deelnames (2x file)	13/15 bezoeken	12/15 aanwezig

Rekrutering leerkrachten

De keuze wordt gemaakt om leerkrachten ‘onder de radar’ te zoeken. Via eigen contacten. Het budget is te beperkt om veel scholen mee te nemen en we willen het risico niet lopen scholen te moeten ontmoedigen. Belangrijk om een goede evaluatie te maken.

Scholen gespreid over de provincies en onderwijsvertrekkers.

gegevens vanaf 10/1/2025:

leesplek	adres		klas/studierichting	net
Hasp-O Centrum	Diesterstraat 1	3800 Sint-Truiden	6 GL/GWI/LAWI	Kath O
Lyceum Aalst	Pontstraat 51	9300 Aalst	6 GL/economie	GO!
Lemmens	Lemmensberg 3	3000 Leuven	5 CW (KSO)	Kath O
Paridaens	Janseniusstraat 2	3000 Leuven	ASO	Kath O
Odisee Dilbeek	Stationstraat 301	1700 Dilbeek	lerarenopleiding SO	HOGER
Spectrumschool	Ruggenveldlaan 496	2100 Deurne	TSO/BSO	GO!
Campus Rozenberg	Rozenberg 2	2400 Mol	5 MT/5LMTArbeidsmg of dubbel	Kath O
Xaveriuscollege	Collegelaan 36	2140 Borgerhout	ASO 6 GrieksWisk-Eco	Kath O
Pius X	Vilde Olympiadelaan 25	Antwerpen	5 Woordkunst Drama	Kath O
St Albertuscollege	Geldenaaksebaan 277	3001 Heverlee	4 Natuurwetenschappen	Kath O
KOBOS	Veldstraat 11	1880 Kapelle-op-den-Bos	Moderne talen 5 en 6	Kath O
Atheneum Vijverbeek	Nieuwstraat 124C	1730 Asse	6 OOS Arbeidsmarktgericht	GO!
Ka Beveren	Donkvijverstraat 30	9120 Beveren	6 Talen	GO!
Handelsschool Aalst	Keizersplein 19	9300 Aalst	Bedrijfswetenschappen	GO!
St-Jozefscollege	Koningin Astridlaan 33	2300 Turnhout	6 GL/GWI/WetWi	KathO
Atheneum Merelbeke	Potaardeberg 59	9820 Merelbeke	5 bazo (arbeidsmarkt)	GO!

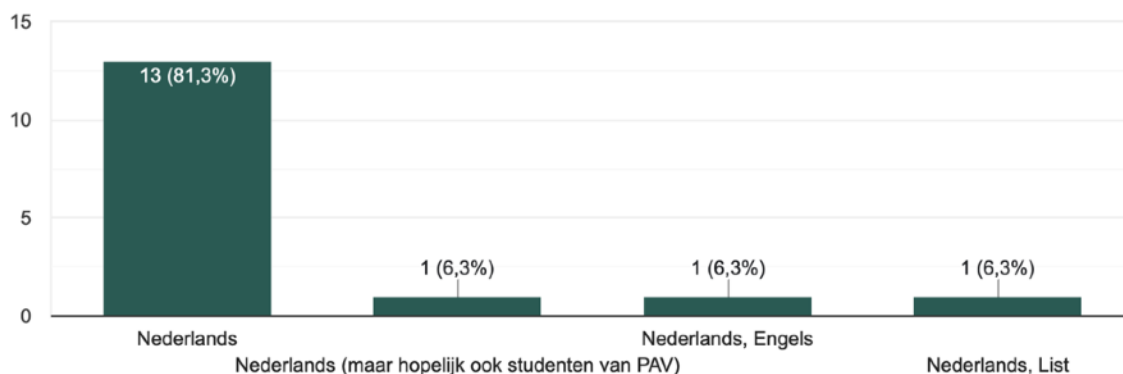
EEN BOON VOOR ONDERWIJS - een BOON voor LEZEN

Naam		leesplek	adres		klas/studierichting	net
	x	Hasp-O Centrum	Diesterstraat 1	3800 Sint-Truiden	6 GL/GWI/LAWI	D Kath O
	x	Lyceum Aalst	Pontstraat 51	9300 Aalst	6 GL,6MT, 6EM, LWet	D GO!
	x	Lemmens	Lemmensberg 3	3000 Leuven	5 Cirkus-Woord	D Kath O
	x	Paridaens	Janseniusstraat 2	3000 Leuven	5 humane wetenschappen	D Kath O
	x	Odisee Dilbeek	Stationstraat 301	1700 Dilbeek	lerarenopleiding: studenten Nederlands, PKV en PAV	H HOGER
	x	Spectrumschool	Ruggenveldlaan 496	2100 Deurne	TSO	DF GO!
	x	Campus Rozenberg	Rozenberg 2	2400 Mol	5 MT/5LMTArbeidsmg of dubbel	Kath O
	x	Xaveriuscollege	Collegelaan 36	2140 Borgerhout	6 GL, 6LWi, 6WEWI	D Kath O
	x	Pius X	Vilde Olympiadelaan 25	Antwerpen	5 Woordkunst Drama, 6MT, 6LM, 6MW, 6WD	D Kath O
	x	St Albertuscollege	Geldenaaksebaan 277	3001 Heverlee	4 Natuurwetenschappen	D Kath O
	x	KOBOS	Veldstraat 11	1880 Kapelle-op-den-Bos	5 en 6 MT	D Kath O
	x	Atheneum Vijverbeek	Nieuwstraat 124C	1730 Asse	5 en 6 Onthaal, organisatie en sales	A GO!
	x	Ka Beveren	Donkvijverstraat 30	9120 Beveren	5EM en 5MW	D GO!
	x	St-Jozefscollege	Koningin Astridlaan 33	2300 Turnhout	6 Grieks-Latijn, Gr-wiskunde, WeWi, 6 EM, 6LM, 6HW	D KathO
	x	Atheneum Merelbeke	Potaardeberg 59	9820 Merelbeke	5 bazo	A GO!

Online meeting en bevraging bij 16 leerkrachten

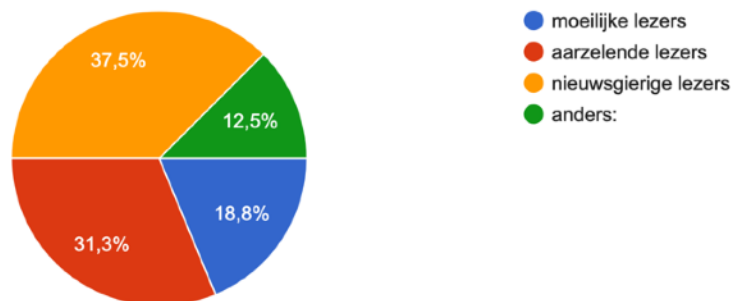
Welk vak geef jij in die klas?

16 antwoorden

Leescompetentie leerlingen (inschatting)

16 antwoorden

Motivatatie deelname

16 antwoorden

Een fijne aanvulling op het leesmateriaal als extra voor Iln moderne talen.

Een leerkracht Nederlands zou zich moeten interesseren voor recente literatuur.

De authentieke setting waarbinnen gelezen wordt

Profilering talenrichting, specifieke leerplandoelstellingen

De leerlingen staan open voor iets nieuws. Het zou fijn zijn om hun leesplezier te vergroten en tegelijkertijd hun zelfvertrouwen een boost te geven. Hopelijk zorgt het lezen van het juiste boek ook voor extra verbinding in de groep.

Leerlingen in contact brengen met actuele Nederlandstalige literatuur en de media-aandacht die de Boon-prijs krijgt. Ook de omkadering spreekt me aan.

Toen ik vroeger deelnam aan 'Inktaap' vond ik het telkens zo verrijkend om met auteurs van nu aan de slag te gaan, kort nadat de boeken verschenen zijn. Het geeft 'goesting' om te lezen, om mee te denken waarom deze boeken opgevallen zijn tussen alle boeken die zijn uitgekomen in dat jaar. Het sluit ook mooi aan bij de nieuwe leerdoelen rond het boekbedrijf, identiteit, literaire analyse, ...
lezen aanmoedigen in het secundair onderwijs

Een unieke kans voor de leerlingen om kennis te maken met de rijke literatuur die de BOON weerspiegelt. Samen lezen versterkt ook het leesplezier en moedigt moeilijke lezers aan om zich ook in te spannen.

Nieuwsgierigheid naar wat dit piloottraject teweeg kan brengen voor de motivatie en de diepgang van de verwerking bij de leerlingen. Onderwijs (en literatuur) koppelen aan wat er gebeurt in de echte wereld zijn altijd een meerwaarde. Het is de ideale kans om als leerling en leraar in contact te komen met mensen die professioneel met literatuur aan de slag zijn, nieuwe perspectieven te krijgen, bij te leren, etc.

Als enthousiast pleitbezorger van de 'Schone Letteren, leraar Nederlands en schoolbibliothecaris lijkt de 'BOON voor ONDERWIJS' me een uitgelezen kans om mijn gemotiveerde leerlingen van het zesde jaar nog meer met actuele literatuur in contact te brengen.

uitdagend leesproject waarbij we kunnen rekenen op ondersteuning en begeleiding

Project voorgesteld door Kathleen L

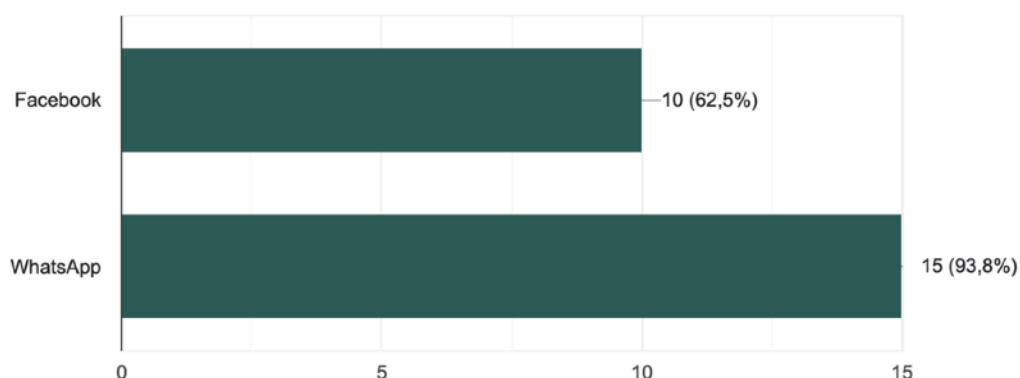
Lezen is soms een opgave maar samen lezen en er iets mee doen, werkt.

Het is een unieke kans om ook met een vierde jaar dat normaal gezien niet graag leest, toch met dit project aan de slag te gaan. Het kan prikkelen, motiveren, op een andere manier boeken leren ontdekken

Kijken of dit ook lukt bij leerlingen uit arbeidsmarktfinaliteit die weinig of geen leeservaring hebben. Leesmotivatie verhogen.

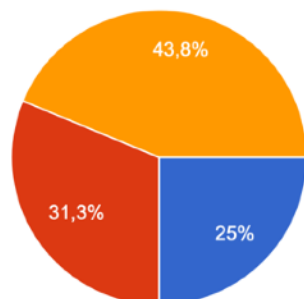
Welke online platformen gebruik je en kunnen we inzetten om (elkaars) ervaringen te delen en elkaar op de hoogte te houden? Gesloten groep.

16 antwoorden

Interesse in uitreiking Boon in Leuven op 25 maart 2025

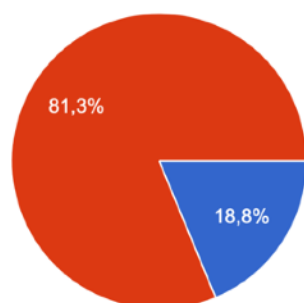
16 antwoorden

- Ja, voor mezelf (en eventueel ook voor een collega of partner)
- ja, voor mezelf en enkele deelnemers uit de klas
- ja en (indien mogelijk) voor alle deelnemers
- neen

Volgt webinar met info over het traject

16 antwoorden

- woensdag 25 september 2024 om 15u (reserve indien 30.09 niet kan)
- maandag 30 september 2024 om 20-21u (indien mogelijk deze datum vrijhouden, zo leren we ook elkaar kennen)

2024-2025: een planning

- **september 2024:**
webinar met uitleg en kennismaking
- **oktober-november 2024:**
 - Het Lezerscollectief legt contact met de boekhandels en bibliotheken verbonden aan de scholen.
 - Opstart van gesloten online groep leerkrachten.
- **eind november 2024:**
 - bekendmaking longlist.
 - We plannen een ontmoetingsmoment (online of live) met de jury.
- **november-kerstvakantie:**
leestijd voor de leerkracht.
- **na de kerstvakantie:**
de leerkracht bezorgt de keuzetitel aan Het Lezerscollectief.
- **eind januari:**
 - boeken beschikbaar in boekhandel en bibliotheek (o.v.)
 - opstart leesopdracht
 - auteursbezoek inplannen via Het Lezerscollectief
- **februari-eind mei 2025:**
leestijd leerlingen
- **maart 2025:**
filmopname leerlingen met reacties over gelezen boek(en) in enkele klassen
- **25 maart 2025:**
uitreiking BOON literatuurprijs met filmpje over dit project

online meeting 25 september 2024

2-4 december 2024: overleg met juryleden

Deelname jury:

Pieter Coupé, Robin Goudsmit, Steffie Van Neste, Silvie Moors

Losse citaten vanuit de jurygesprekken:

‘Ik geef les aan een cognitief sterke groep maar lezen is geen vanzelfsprekendheid.’

‘Geef me zeker ook een tip voor mezelf’

‘Lezen inpakken in een evenement met een auteur, een bezoek... het helpt. Goh, anders lukt het niet.’

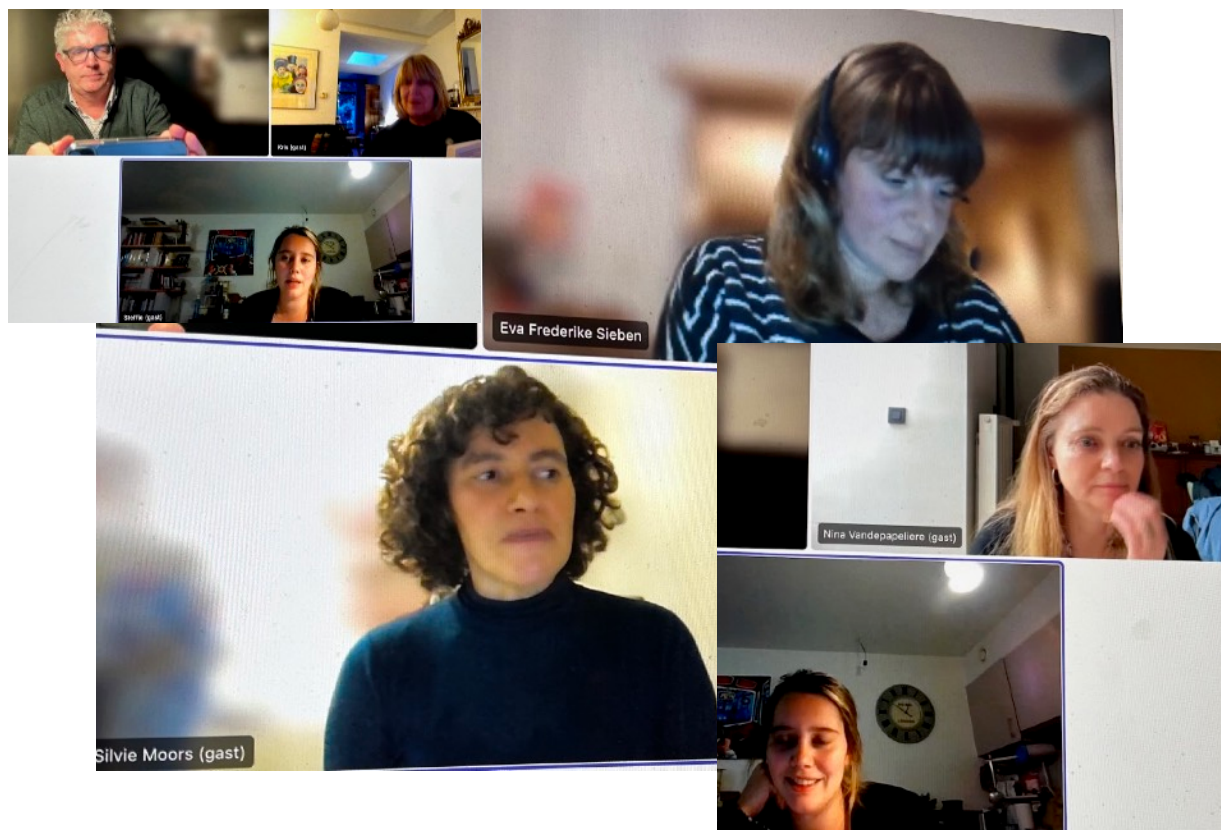
‘Boeken waar mijn leerlingen een theatrale verbeelding bij hebben, dragen de voorkeur’

‘Lezen op zich gaat goed, maar mijn klas heeft het moeilijk om leeservaringen met elkaar te delen’

‘Ik heb al een idee wat ik met het boek wil doen.’

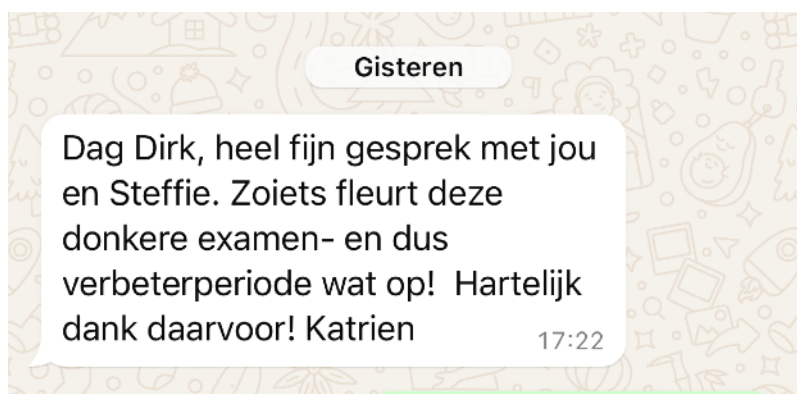
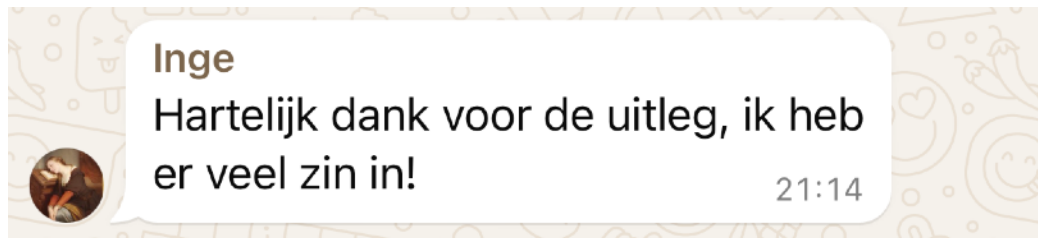
‘Geen evidente keuze, maar ik daag mijn leerlingen graag uit.’

‘Ik heb twee leerlingen die dit boek al gelezen hebben en het warm aanbevelen.’

Reacties

na het webinar van september

5-6 december 2024: productie van 15 filmpjes

5-6 december 2024: Samenwerking met Jack&Charlie.
Contacten met de auteurs vooraf. Locatie: Bibliotheek- Hotel Dumont

Keuze van de boeken: 8 januari 2025

EEN BOON VOOR ONDERWIJS - een BOON voor LEZEN

Naam	leesplek	klas/studierichting	net	keuze boek	auteur
	Hasp-O Centrum	6 GL/GWI/LAWI	Kath O	De buitengewoon geslaagde opvoeding van F.W.	Maria Kager
	Lyceum Aalst	6 GL/economie	GO!	De Bondgenoten	Brecht Evens
	Lemmens	5 CW (KSO)	Kath O	Tosca	Maud Vanhauwaert
	Paridaens	ASO	Kath O	Cassandra	Niña Weijers
	Odisee Dilbeek	lerarenopleiding SO	HOGER	Ossenkop	Manik Sarkar
	Spectrumschool	TSO/BSO	GO!	De Bondgenoten	Brecht Evens
	Campus Rozenberg	5 MT/5LMT Arbeidsmg of dubbel	Kath O	Ossenkop	Manik Sarkar
	Xaveriuscollege	ASO 6 GrieksWisk-Eco	Kath O	Cassandra	Niña Weijers
	Pius X	5 Woordkunst Drama	Kath O	De buitengewoon geslaagde opvoeding van F.W.	Maria Kager
	St Albertuscollege	4 Natuurwetenschappen	Kath O	De Bondgenoten	Brecht Evens
	KOBOS	Moderne talen 5 en 6	Kath O	Ossenkop	Manik Sarkar
	Atheneum Vijverbeek	6 OOS Arbeidsmarktgericht	GO!	De Bondgenoten	Brecht Evens
	Ka Beveren	6 Talen	GO!	Oroppa	Safae el Khannoussi
	Handelschool Aalst	Bedrijfswetenschappen	GO!	De buitengewoon geslaagde opvoeding van F.W.	Maria Kager
	St-Jozefschool	6 GL/GWI/WetWi	KathO	Cassandra	Niña Weijers
	Atheneum Merelbeke	5 bazo (arbeidsmarkt)	GO!	Cassandra	Niña Weijers

Piet

09:12

Aan: Lezerscollectief >

Dag Dirk

Ik denk dat ik voor 'Cassandra' ga met mijn klas wetenschappen-wiskunde. Het is de klas waar ik titularis van ben en die qua profiel het meest past bij de keuze.

Ik zou graag zo snel mogelijk de leerlingen in januari de kans geven om te beginnen lezen. Als dat dus al kan, zou ik de boeken meteen willen bestellen bij 'Plato' en de bib.

Ontzettend veel dank voor al je inspanningen voor literatuur en onderwijs. Onderwijs is niet de meest sexy sector, maar als mensen als jij zich ervoor in de strijd willen gooien, ontstaan er vaak mooie nieuwe dingen, zowel voor leerlingen als leraren.

Tot binnenkort

Piet

Piet

Samen Onderwijs Maken

T. [0498 47 11 62](tel:0498471162)

www.samenonderwijsmaken.be

10 januari 2025: Event in Leuven/Vrienden van de Boon

aanwezig: 6 deelnemende leerkrachten

1 leerkracht haakt af...

Antw: Boon voor Onderwijs - volgende fase
Aan: Lezerscollectief

Inkomend - Lezerscollectief 11:44

Beste Dirk

het spijt me maar ik wens me terug te trekken uit dit project. Ik heb erg veel op mijn boterham liggen op dit moment waardoor ik het gevoel krijg een beetje te verdrinken. Ik heb geen boeken besteld tot op heden, dus financieel gezien is er aan mijn terugtrekking geen negatief gevolg aan verbonden. Ik wens jou en de organisatie nog veel succes.

Met vriendelijke groeten

Antw: afhaken
Aan: Lezerscollectief

belangrijk antwoord

Neen, Dirk, echt helemaal niet! Ik was erg enthousiast over het boek!

Op di 28 jan. 2025 18:58 schreef Lezerscollectief <info@lezerscollectief.be>:

Ik heb je intussen uit Whatsapp verwijderd zodat je niet meer belast wordt met berichten.

Van mij toch nog een vraag: je schreef dat je teveel werk hebt om dit project erbij te nemen. Het heeft dus niet met de boekkeuze te maken? (Ik vraag je dit omdat het in het kader van het pilootproject wel relevante informatie is)

Dank voor je antwoord en een fijn schooljaar verder

Met groet
DIRK TERRY
Het Lezerscollectief
info@lezerscollectief.be
+32492722904

De Bondgenoten (Brecht Evens) boekkeuze

B I U ↺ ↻

Kun je deelnemen? *

☐ Ja, ik zal er zijn

☐ Neen

Je email? *

Korte antwoordtekst

SAMEN LEZEN als methodiek & OSSENKOP (Manik Sarkar) boekkeuze

B I U ↺ ↻

Online overleef eerste uur Samen Lezen. Interessant voor wie de methodiek wil leren kennen, ook in toepassing

Kun je deelnemen? *

☐ Ja, ik zal er zijn voor deel 1

☐ Ja, ik zal aansluiten voor deel 1 en 2

☐ Neen

Je emailadres?

Korte antwoordtekst

Februari-april 2025: expertise delen

1

Ben leest *De Bondgenoten*. Hij situeert de uitdaging met zijn leerlingen van de Spectrumschool. Hij kiest ervoor om te diversifiëren: met een halve groep leest hij het volledige boek voor het auteursbezoek, met de andere helft doorloopt hij het genre graphic novel. Hij schakelt indien mogelijk een collega-specialist in. Later zijn de negen lezers ambassadeur voor de negen niet-lezers. Ben is geïnspireerd door het idee van Kwinten om het psychologische thema te verdiepen. Hij spreekt hierover de leerlingbegeleider aan (klinisch psycholoog).

Nina (lyceum Aalst- doorstroom) gaat creatief schrijven vanuit een van de pagina's uit het boek. Ze gaat ook een opdracht geven die leerling gen helpt om de beeldtaal ook te analyseren.

Kwinten leest met vierdejaars. Niet echte lezers. Verheugd dat een graphic novel toekomt op school. Hij werkt met duo-lezen. Hij heeft een specialist psychose/bi-polaire stoornissen uitgenodigd om het thema toe te lichten: dr. Freek Drooghe van het UPC Leuven. Hij deelt ook de fragmenten van *Culture club* met de groep.

Katrien (onthaal-arbeidsmarkt) staat ook voor een uitdaging. Zij heeft één uur Nederlands per week. Als leerkracht uit de doorstroomfinaliteit heeft ze 'overuurtje' wegens lerarentekort erbij genomen. Haar eerste ervaring met de arbeidsmarktfinaliteit.

2

Silvie presenteerde de techniek Samen Lezen vanuit een fragment uit *Ossenkop*. Ook andere leerkrachten namen deel om de methode eens te ervaren. Nadien volgde nog een gesprek over het boek en hoe het boek gebruiken in de klas.

3

Rond het boek *Cassandra* werd door **Piet** een meeting opgezet in mei. Die werd later op het laatst geannuleerd wegens overlijden in de familie. Nadien begon de examenperiode.

Reflecties leerkrachten februari 2025:

Deelnemende leerkrachten schrijven:

Literatuur zit voor leerlingen vaak in een stoffig hoekje: een boek lezen voor school is vaak saai en moeilijk. Niet met de Boon voor Onderwijs. De ogen van de leerlingen gingen stralen toen ze de doos met graphic novels openden en wisten in welke bevoorrechte lezerspositie ze zaten. Elke dag vragen ze me: Meneer, gaan we opnieuw lezen vandaag? Wat wil je nog meer in een wereld waarin leesplezier voor jongeren vaak moeilijk te bereiken is? Ze inspireren elkaar tijdens het lezen met hun eigen inzichten en vragen. Leerlingen kopen spontaan het boek aan om ook thuis verder te lezen. Dankzij 'De Bondgenoten' gaat voor hen een heel bijzondere, niet alledaagse werkelijkheid open. Een werkelijkheid die ze willen blijven ontdekken. Een waar tegengif voor de vluchtigheid van social media. De Boon voor Onderwijs staat voor plezier, verdieping en verbinding en ondersteunt zo de cruciale rol van leesonderwijs.

Kwinten

In een wereld die alsmaar kleiner wordt - omdat we zomaar kunnen meelezen in het leven van een ander via sociale of 'snelle' media - is het belangrijk om de wereld van jongeren weer groter, ruimer te maken en dat kan via literatuur. Boeken brengen jongeren in contact met een veelheid aan werelden, culturen, denkwijzes en leren hen dat de wereld en hoe we die beleven vaak niet zwart-wit, niet eenduidig en al zeker niet een wij-zijverhaal is. Empathisch denken, kritisch denken, meeleven, meevoelen, in dialoog gaan, verstillen en vertragen... het zijn allemaal redenen om met jongeren in de wereld van goede literatuur te duiken.

Silvie

Jongeren met kunst in aanraking brengen op alle mogelijke manieren, is iets waar ik de laatste jaren sterk op inzet. Erfgoed is iets waar de jongeren van vandaag zorg zullen moeten voor dragen. Literatuur is daar deel van en zorgt er ook voor dat leerlingen hun eigen wereld kunnen opentrekken en een breder zicht krijgen op de maatschappij. Lezen is verbindend en tegelijkertijd bevrijdend. Het is een missie voor mij als leerkracht om de leerlingen zo goed mogelijk te stimuleren bij het verkennen van die literaire wereld en om hun eigen passie daarin te vinden. Het lezen van Oroppea heeft in mijn klas al voor verbinding en verwondering gezorgd. Het is geen gemakkelijk boek, maar het beklijft telkens een beetje meer. Leerlingen leren zo ook dat ze ook moeite moeten doen om het boek te lezen. Het is niet zo vrijblijvend als die social media die hen zo in de greep houden. Elk uur met dat boek om hen daar van af te houden, is al heel bijzonder. Ik wil echt aan al mijn leerlingen het plezier meegeven om een boek te willen uitlezen. Gegrepen worden door verhalen die de maatschappij weerspiegelen, daar gaat het om.

Inge

In een onderwijswereld die steeds meer mainstream wordt, is het zo noodzakelijk dat leraren oog blijven hebben voor dat wat afwijkt van de norm. Kunst, en in het bijzonder literatuur, is daar een uitstekend medium voor. Romans worden vaak bevolkt door kleurrijke

buitenbeentjes en misfits. Personages die leerlingen niet altijd goed kunnen plaatsen. Ik vind dat niet zo erg. Het betekent ook dat je hen iets aanbiedt dat ze nog niet kennen. En daar is lesgeven voor bedoeld, denk ik. Ik ben benieuwd wat mijn leerlingen van Frida Wolf, dat weerbare meisje uit het boek van Maria Kager, zullen vinden. Ook al zo'n buitenbeentje.

Daarom is het fijn dat de Boon voor Onderwijs er is.

Kris

Waarom ik meedoe met de Boon voor Onderwijs? Omdat ik op die manier mijn leerlingen dichter bij uiterst recente Nederlandstalige literatuur kan brengen. Uiteraard zijn de boeken van de longlist niet allemaal evident voor hen, maar als leraar heb je de vrijheid om te kiezen welk boek het best bij je klas past. Voor mij sprong 'De buitengewoon geslaagde opvoeding van Frida Wolf' erboven uit. Ondanks wat ze allemaal meemaakt, komt Frida op haar pootjes terecht. Het boek is dan ook een stevige mix van tragiek en humor en biedt zo in zekere mate troost. Maar zou de roman ook mijn leerlingen bekoren? Alsof je voor je klas een blind date met een boek organiseert...

Een blind date, maar geen speed date. In een tijd waar alles snel en flitsend moet gaan, is het een uitdaging om samen de tijd nemen en het boek te besnuffelen, er langzaam in te komen, je er helemaal aan over te geven, erover van gedachten te wisselen en te ontdekken hoe iedereen hetzelfde boek toch anders leest. Die laatste ervaring vind ik zelf het mooiste. Zo ontdek je samen met de leerlingen nog verborgen hoekjes in het boek. Een meerwaarde is bovendien dat je de kans krijgt je leerlingen in gesprek te laten gaan met de auteur of zelfs naar de uitreiking van de Boon te komen!

Kortom, met de Boon voor Onderwijs wordt lezen nog meer een avontuur. De vader van Frida, Timofey Wolf, zou trouwens sowieso een Vriend van de Boon zijn, want hij is een echte leesfanaat. Hoe vaak zegt hij niet tegen Frida: "Je zou er niks van krijgen, kind, als je eens een boek zou openslaan"? (Kager, 2024, p. 64)

Katrien

Dag Brecht,

Eerder stelde ik de vraag om een datum te prikken voor een online-ontmoeting. Maar helaas is de planning van deze klassen ondertussen veranderd. En kan dit dus niet meer plaatsvinden. Graag geef ik nog mee dat mijn leerlingen met veel enthousiasme en nieuwsgierigheid het boek 'de Bondgenoten' hebben gelezen. Voor mijzelf was het een eyeopener die me deed beseffen dat mijn leerlingen literair meer aankunnen dan ik dacht.

Beste groet,
Ben (Spectrumschool Deurne)

Dag Dirk,

Volgende week vinden de laatste leessessies van het boek 'De Bondgenoten' van Brecht Evens plaats in onze school. Tijd voor een update en een voorzichtige nabeschouwing.

Uiteindelijk hebben 84 leerlingen van de dubbele finaliteit (4LO, 5EMT, 5LO en Opvoeding, 6LO en Opvoeding) kunnen kennismaken met het boek 'De Bondgenoten'. Initieel programmeerde ik dit boekproject enkel voor de zesdejaars. Maar de enthousiaste reacties van deze leerlingen overtuigden me om ook vierde- en vijfdejaars de kans te geven om dit boek te ontdekken. En terecht bleek nadien ...

Via een carrouseloefening met vragenbundels beluisterden de leerlingen eerst een aantal interviews met de auteur. Nadien ontdekten ze de verschillende soorten graphic novels (met dank aan de bib). Om zo tenslotte aan de slag te gaan met het boek 'De Bondgenoten'. Een elegante oplossing om met een beperkt aantal exemplaren toch een intense en intieme leeservaring te creëren. Voor de zesdejaars organiseerde ik nog een intensiever vervolgtraject (opdrachten, grafische opdrachten enzoverder) dat ook in andere vakken zoals Opvoeding en LO aan bod kwam.

Net zoals mijn leerlingen ervoer ik dit project als een uitdaging. De thematiek van het boek (mentale gezondheid, gezinsrelaties, complottheorieën) schrok me initieel af. Hoe breng je dit in godsnaam aan? Maar heel wat leerlingen herkenden soms situaties en toonden veel begrip voor de hoofdpersonages. Verder lokten de paginagrote kleurrijke tekeningen heel wat 'waaws en oohs' uit. Voor mezelf noteerde ik om in de toekomst niet te snel terug te grijpen naar de gekende succesthema's, maar dat ook leerlingen openstaan voor een experiment en nieuwe niet zo vertrouwde thema's. Hierin zit meteen een belangrijke meerwaarde van het boekproject 'Een Boon voor Onderwijs'. Namelijk leerkrachten uitdagen om een moeilijker boek aan het leescurriculum toe te voegen en passend te vertalen en aan te bieden voor de leerlingen.

Kortom, ik blik terug op een bijzonder geslaagd boekproject. De boeken krijgen alvast een prominente plaats in de schoolbib.

Ik wil je nog uitdrukkelijk bedanken voor alle inspiratie en ondersteuning. Als bijlage vind je enkele sfeerfoto's.

Beste groet, Ben.

Wat mij het meest charmeert aan de 'Boon voor onderwijs' is de filosofie erachter. De initiatiefnemers vertrekken vanuit vertrouwen in de professionaliteit van leraren, die hun leerlingen het best kennen.

Je kan een jurylid spreken, kiest vrij een boek, krijgt 10 exemplaren (en meer via de bib) en kan de auteur in je school op bezoek krijgen. In ruil moet er niks, maar kan er veel. Je krijgt autonomie en vertrouwen dat je met je leerlingen op een zinvolle manier aan de slag gaat en ondersteuning bij al je vragen.

Voor de leerlingen is het fijn dat het lezen past binnen een groter geheel. Het boek en de auteur zitten in de media en ze kunnen misschien mee naar de uitreiking. Toen ik mijn leerlingen er vorige week over vertelde, had ik niet het gevoel dat dat tot hun verbeelding sprak. Gisteren stonden er opeens 8 bij mij om te zeggen dat ze graag meekomen. Qua leespromotie kan dat tellen.

Als leraar Nederlands zie ik in de 'Boon voor onderwijs' een fijne kans om bij te leren. Je krijgt op een ongedwongen manier toegang tot een netwerk van specialisten uit de culturele sector en vakgenoten uit andere scholen. Ik kijk uit naar het moment waarop we fysiek zullen samenkomen en onze ervaringen en ideeën kunnen uitwisselen. Ik ben ervan overtuigd dat dat positieve effecten heeft op korte en langere termijn.

Fijn dus dat jullie je nek uitsteken voor onderwijs!

Piet

Reflecties over de boeken - enkele voorbeelden

OVER CASSANDRA- verzameld door Jürgen

Toen ik te horen kreeg dat we 'Cassandra' zouden lezen, dacht ik meteen aan een thriller. Dat zorgde ervoor dat ik met de verkeerde verwachtingen aan het boek begonnen ben en het aanvankelijk best tegenviel. Nu we enkele lessen verder zijn en dieper op het boek ingaan, apprecieer ik de roman, de structuur en de gebeurtenissen steeds meer. Ik begrijp het verhaal beter en weet Cassandra' zo meer te waarderen.

- Charlotte, 17 jaar

Hoe stierf Cassandra werkelijk? Was het toeval, een tragisch ongeluk of had iemand haar lot allang bezegeld? De details vervagen, de feiten verschuiven, maar blijft er ergens een waarheid verborgen? Of was Cassandra's einde net zo ongrijpbaar als haar leven zelf?

- Matisse, 18 jaar

'Cassandra' is een zoektocht naar waarheid en herinnering. Weijers onderzoekt aan de hand van zelfreflectie de onopgeloste moord op Cassandra. Ze zoekt daarbij de grens op tussen feit en fictie en ethiek. Het boek raakt en intrigeert en biedt een kijk op de manier waarop verhalen ons begrip van de werkelijkheid vormen.

- Saar, 17 jaar

'Cassandra' heeft mij aangenaam verrast. Uit mezelf zou ik het boek niet gekozen hebben omdat ik liever spannende en romantische verhalen lees, maar dit boek zorgt voor een positieve kennismaking met non-fictie en essayistische en autobiografische boeken. Ook las het boek vlot dankzij Weijers' schrijfstijl en word je meegesleept in de zoektocht naar de moord op Cassandra.

- Evangeline, 17 jaar

'Cassandra' is een meeslepend boek vol mysterieuze ontdekkingen tijdens de zoektocht naar antwoorden. Wat is er precies gebeurd in de nacht van de verdwijning van het gelijknamige tienermeisje? Ik vond het een indrukwekkend boek, omdat Niña Weijers haar beklemmend en diepgravend onderzoek vlekkeloos weet te verbinden met haar eigen leven, haar persoonlijke vragen, thema's en gedachten. Ze laat de lezer zo kritisch nadenken.

- Claus, 17 jaar

Door het boek 'Cassandra' van Niña Weijers heb ik het idee dat ik schrijfster beter heb leren kennen en zelfs een soort band met haar heb opgebouwd. De manier waarop zij de nabestaanden interviewt roept alleen maar respect bij me op. Toch vind ik het ook wel jammer dat ik Weijers beter leerde kennen dan Cassandra zelf.

- Clara, 17 jaar

Persoonlijk vind ik 'Cassandra' een heel afwisselend boek. De hoogtepunten waren echt heel hoog; de dieptepunten ook diep. Het onderzoek naar Cassandra's dood en haar karaktertekening vond ik erg interessant, in tegenstelling tot de thema's als true crime en Griekse mythologie. Ik moet ook wel zeggen dat ik misschien met de foute instelling aan het boek ben begonnen, wan tik had echt een closed case verwacht, terwijl dit boek een open einde heeft.

- Tijl, 17 jaar

Niña Weijers neemt je in 'Cassandra' mee in het schrijnende verhaal van de gelijknamige tiener en het onopgeloste amateuronderzoek naar haar verdwijning. Dit doet ze veelal met doorgaans oppervlakkige dialogen en gelukkig ook diepgaande monologen. Aangezien de auteur gul is met uitgebreide en hierdoor ietwat langdradige zijsprongen is het boek niet aan te raden voor onervaren lezers. Als ben ik hiermee misschien wat te streng voor het toch wel consciëntieus geschreven boek. Daarbij is het soms ook niet erg om je door bepaalde passages te worstelen in plaats van er door te vliegen.

- Floris, 16 jaar

De moord op Cassandra was een shock voor Almere.

Het boek gelezen, maar de vragen bleven.

De hoop op een antwoord blijft, ook al was dat niet de intentie.

Ik beschouw het boek als een les, vol schrijnende verhalen, maar het pijnlijke zal ik niet herhalen.

- Chloé, 17 jaar

Ik las nooit eerder een boek als 'Cassandra' en had dan ook geen enkele verwachting op voorhand. Na het lezen ben ik fan geworden van Weijers' schrijfstijl. Ze verraste me aangenaam met haar ruime literaire kennis die ze in het gehele boek wist te integreren. Een minpuntje vond ik het gebrek aan 'true crime', maar de contextuele beschrijvingen over politiek, racisme, extremisme etc. maakte dit ruimschoots goed. Kortom, ik raad het boek aan iedereen aan die meer over deze mysterieuze verdwijning te weten wil komen.

- Flor, 17 jaar

'Cassandra' is een boek dat allesbehalve aan je vooropgestelde verwachtingen – meer bepaald de zaak opgelost te zien – voldoet. Ondanks het gebrek aan actie slaagt Niña Weijers er toch in om een boek met psychologische diepgang te schrijven, met hier en daar een intrigerende verwijzing naar literatuur uit de oudheid en het hedendaagse 'true crime'-aanbod.

- Laurent, 17 jaar

OVER TOSCA- verzameld door Eva (leerlingen Lemmensinstituut 28/02/2025)

Mira (16 jaar)

" Ik vind het boek heel intrigerend. Ik begreep het niet meteen helemaal, maar ik kon tegelijkertijd niet stoppen met lezen."

" Ik ben nog altijd heel benieuwd naar wat er gebeurd is met dat meisje. Haar gedrag is gewoon heel bizar. "

" Soms haalden de gedichten mij een beetje uit het verhaal, maar soms had ik wel een connectie met een gedicht en de inhoud van het boek."

Jenne (16 jaar)

" Het was heel vaag in het begin. Ik had geen idee wat er ging gebeuren. Plots was er een wenteling in het verhaal en sindsdien ben ik helemaal vertrokken. Het leest vlot. "

" Het meisje heeft duidelijk een mega trauma opgelopen."

" De gedichten zijn mooi, maar ze vertragen het verhaal."

Sophie (16 jaar)

“ Ik zit nog niet zo ver, maar ik vind het op dit moment wat te langdradig omdat Aline niet spreekt. Het is zo mysterieus. Ik vind het wel goed dat May Aline probeert te begrijpen, en dat ze haar niet loslaat. Ik vind het heel leuk dat er Russische elementen inzitten, omdat ik zelf ook half Russisch ben. “

“Ik wil zelf ook toegepast taalkunde doen, dus ik vind het wel echt fijn dat het hoofdpersonage vertaalster is. Ik heb daardoor echt een gevoel van verbondenheid. Zeker ook door het Russisch. Ik heb met mijn Russische mama al wat gesproken over dat woord Toska en andere elementen uit het boek.”

“Ik vind de gedichten heel leuk. Ik begreep ze niet altijd, maar het geeft afwisseling. Het is iets nieuws. Ik vind het nice.”

Yana (15 jaar)

“ Ik ben meestal geen Nederlandse lezer, dit is echt de eerste keer dat ik het leuk vind om een boek in het Nederlands te lezen. Het is erg meeslepend. Het mysterie over Aline vind ik echt intrigerend. Hoe komt het dat het zo ver is gegaan? Wat gebeurt er in haar hoofd? Ik wil echt in haar hoofd zitten. Ik wil weten wat er aan de hand is. “

“ Sommige gedichten vind ik heel mooi. Ik heb niet al de gedichten begrepen. Ik vind het wel een leuke manier om een hoofdstuk in te leiden.”

Rien (15 jaar)

“ Ik vind het een goed boek. Ik dacht dat het stommer zou zijn. Ik ben heel benieuwd wat er gaat gebeuren. Ik heb niet vaak dat ik erin mee getrokken word, maar bij dit boek heb ik dat wel. “

“ Wat is er in godsnaam aan de hand met die Aline?”

“ De gedichten zijn een toevoeging waar ik wel een beetje in de war over ben. Ik snap niet altijd wat ze daar doen. “

Angelo (17 jaar)

“ Het begon super louche. Ik begreep echt niet waarover het ging. Het begon gewoon. “

“ De gedichten ertussen zijn tof. Nog nooit gezien. “

Rebecca (17 jaar)

“ Ik vind het eigenlijk echt een leuk boek. Ik dacht dat het slecht kon zijn, heel overdreven met die poëzie, maar ik vind het wel heel fijn om het te lezen. Ik vind zelfs de gedichten eigenlijk plezant.”

“ Aline is heel mysterieus. Ik ben wel heel benieuwd om meer te weten over haar. Wie is zij?!”

Pauline (16 jaar)

“Ik hou van het mysterie in Tosca. Ik denk wel dat er een soort relatie zal ontstaan en daar ben ik wel benieuwd naar. Ik wil wel echt weten wie Aline is en wat er gebeurd is. “

“ De gedichten zijn echt leuk. Heel verfrissend. Het heeft precies wel een soort link met wat er gebeurt.

Eveline (16 jaar)

“ Ik vind het spannend. Ik vind het ook heel raar. Oe oe, wat is er aan de hand? Waarom spreekt ze niet? Ook wel moeilijk in een boek; een personage dat niet spreekt. “

“ De gedichten vind ik soms moeilijk omdat het mijn leesflow doorbreekt. Het helpt soms wel om beter na te denken over wat er gebeurt. Misschien sta ik er niet lang genoeg bij stil. “

Maria-Dolores (16 jaar)

“ Zot boek” “ Ik zit echt in de spanning. Ik kan er heel vlot in lezen en vind het super interessant. Ik kan bij de relatie van Lou en May ook wel denken aan mijn ouders. Het spreekt me wel aan, doordat mijn ouders ook twee vrouwen zijn en ze ook een kindje wilden. “ Het mysterie spreekt me aan. “ De relatie tussen May en Aline is wel speciaal. Het is zo moeilijk. Je kan niet helpen. “

“ Ik vind de gedichten heel mooi. Heel passend”

Wannes (15 jaar)

“ Ik vind het een aangenaam boek, ik word echt in het boek, gezogen. Ik vind het leuk dat het poëtisch geschreven is. “

“ Ik heb echt veel vragen bij Aline. Waarom is ze zo? Is ze op iemand gebaseerd? Heel interessant personage. Er moet sowieso nog veel gebeuren. “

“Door de gedichten ga je toch even uit het verhaal en het past er toch wel bij. Het stoort totaal niet. Het zijn echt mooie gedichten. Heeft de schrijfster ze zelf geschreven?

“ “Sowieso ook wel een beetje heftig, wajo; een boek geschreven DOOR een dichter OVER een schrijfster die wil schrijven MET een personage dat niet spreekt. Dat is toch wel CRAZY.

“Het boek ziet er prachtig uit. Echt een kunstwerkje. Mooi in zijn eenvoud. Het oranje past er echt bij.”

OVER DE BUITENGEWOON GESLAAGDE OPVOEDING - verzameld door Katrien

enkele interessante zinnen uit de structuuranalyses van de leerlingen

De intertekstualiteit, de tijdsprongen en de subtiele humor dragen bij tot de diepere lagen van het boek en maken het een boeiende leeservaring (Pika, 6LWI en Katerina, 6LWI).

Volgens ons gebruikt Kager om verschillende redenen humor: enerzijds om de zware situatie (vroeg dood van de moeder, alcoholverslaving van de vader...) te verlichten, anderzijds om de bizarre opvoedingsmethodes te benadrukken (naar: Fien en Sarah, 6LWI).

Ik vond de koepelgevangenis een originele setting voor het verhaal. (David, 6LWI)

Het milieu waarin Frida is opgegroeid, heeft haar enigszins gevormd als mens. Of ze het nu wil of niet, de gevangenis zit in haar DNA. Ook de spiraalvormige trap op de cover (de wenteltrap van de Koepelgevangenis) doet denken aan de dubbele helixstructuur van DNA (naar: Laura, 6GWI en Noa, 6LWI).

De vraag die Frida zich op het einde van het boek stelt, is zeker interessant: hoeveel van je herinneringen zijn echt, hoeveel zijn er verzonnen? Kan het gebeuren dat iemand je zo vaak hetzelfde verhaal vertelt, dat je gaat geloven dat het je zelf is overkomen en dat het in een herinnering verandert? Voor ons zijn er altijd een paar herinneringen die je altijd helder zullen blijven omdat het kantelmomenten of traumatische gebeurtenissen waren in je leven (Laura, 6GWI en Noa, 6LWI).

Door het boek realiseren we ons dat herinneringen slechts gedachtes zijn die in ons hoofd ronddwalen. We denken ze te hebben meegemaakt, maar is dat ook zo? De enige waarheid die we hebben, ligt in de verhalen die we elkaar en onszelf vertellen. Maar zijn die verhalen correct? Zijn ze echt gebeurd? Daar zullen we, net als Frida, waarschijnlijk nooit achter komen (Lobke en Amélie, 6LWI).

Het verhaal laat zien hoe Frida haar verleden probeert te verwerken en haar plek in de wereld zoekt. Het is een verhaal vol kwetsbaarheid, kracht en hoop (Charlotte en Fleur, 6LWI).

Ik vond het een beetje jammer dat het boek een open einde had. Een gesloten einde stelt me meer gerust (Karel, 6GL)

Vorbereiding auteursbezoeken

ulrike dejaegher

Antw: auteurslezing

Aan: Niña Weijers, Kopie: Het Lezerscollectief

Inkomend - Lezerscollectief 12:35

[Details](#)

Hoi,

24 maart is goed! Bel ik jou in via teams dan of hoe doen we het?

Groet

Ulrike Dejaegher

Op wo 26 feb 2025 om 07:46 schreef Niña Weijers <ns.weijers@gmail.com>:

Beste Ulrike,

Veel dank voor je bericht. Wat moedig dat je toch hebt doorgezet met het boek- ik kan me voorstellen dat dat niet eenvoudig is geweest. Ik vertel wat liefde meer over het maakproces, en hoop daarbij toch een ietwat spannend verhaal te kunnen vertellen. Vragen op voorhand voorleggen is niet nodig, jullie mogen mij alles vragen. Ik ben nu aan het puzzelen met een paar andere scholen, maar in principe zou het voor mij kunnen op maandag 17 of 24 maart.

Hartelijke groet

Niña

www.ninaweijers.nlOp vr 21 feb 2025 om 10:51 schreef ulrike dejaegher <ulrikedejaegher@gmail.com>

Beste,

Ik ben de uitdaging aangegaan om met mijn vijfde jaar arbeidsmarktfinaliteit jouw boek te lezen.

Zij hebben het boek zelf gekozen omdat het onderwerp hen aansprak.

Het blijkt niet zo evident omwille van de prachtige, maar voor hen moeilijke taal.

Zij willen eigenlijk niet verder lezen, maar ik vond een manier om hen toch nog bij het boek te betrekken. Ik lees zelf hier en daar een fragment en ga daar dan in gesprek over. Zij hebben vooral veel interesse in 'spannende verhalen' en in gesprekken over de emoties die erbij komen.

Ik had graag een auteurslezing aangevraagd, maar dan misschien een ander soort lezing dan gewoonlijk dus.

Misschien een gesprek over het boek en hoe u het aanpakte om dit verhaal te schrijven?

Ik zou enkele vragen voorbereiden met de leerlingen anders. Ik kan die eventueel op voorhand doorsturen naar je.

Ik wil vooral de band met het boek houden en hen toch nog proberen motiveren om er deels mee aan de slag te gaan.

Enkele passende momenten zouden zijn:

Maandag 10 / 17 / 24 maart tussen 10u10 en 12u05

Dinsdag 11 / 18 / 25 maart tussen 11u15 en 12u55

Past één van deze momenten voor jou? Ik hoorde dat het online zal moeten, ik zal dat zo goed mogelijk organiseren. Alvast bedankt voor je tijd!

Warme groeten,

Ulrike Dejaegher

0476/802271

--

Warme groeten,

|
|
|**frederik bosmans**

Antw: Cassandra- lezing auteur

Aan: Niña Weijers, Kopie: Lezerscollectief

Inkomend - Lezerscollectief 09:33

[Details](#)

Beste Niña

Uitstekend. Ik maakte alvast een Teamslink aan (zie onder) en ik zit op vrijdag 14/03 vanaf 14:20u klaar met mijn leerlingen. Laten we afspreken om 14:30u. Qua timing zou ik willen mikken op 30 à 40 minuten. Rond 15:05u zouden we wel moeten afronden want dan begint een andere lestijd.

Even wat context over mijn leerlingen: het is een klas lyceumleerlingen van 17 à 18 jaar, een mix van Grieks-wiskunde en wetenschappen-wiskunde. Qua leesbagage en talige interesse is er best wel een grote spreidstand binnen de groep, maar het zijn stuk voor stuk fijne studenten.

Ter voorbereiding liet ik hen enkele interviewvragen voorbereiden (zie bijlage), zodat je weet met welke blik zij zoal naar jouw boek kijken. Deze vragen kunnen een opstap zijn naar het gesprek, maar natuurlijk moeten we niet alle vragen afwerken. Omgekeerd kan het ook wel fijn zijn als jij vragen hebt voor hen.

Ik kan niet zo goed inschatten hoe vlot en responsief mijn leerlingen zullen zijn in een online gesprek. Daarom is het handig om de vragen als een vorm van back-up te hebben. Maar dat loopt allemaal wel los, daar ben ik zeker van.

We kijken erg uit naar jouw (online) komst naar onze klas. Alvast heel erg bedankt dat je dit wil doen!

Met vriendelijke groeten

Vragen over *Cassandra*

1. Genre en intentie van het boek

- Zou u uw boek in het genre van true crime plaatsen? (1)
- Had je het gevoel dat veel mensen die betrokken waren bij het boek teleurgesteld waren dat het geen typisch true crime boek is geworden? (19)
- Is dit boek voor jou een feministisch statement? (20)
- Zie je jezelf als feminist aangezien er veel feministische standpunten voorkomen in dit boek? (25)

2. Onderzoeksmethode en schrijfproces

- Hoe doe je onderzoek voor zo'n boek? Er staat een lange literatuurlijst op het einde van het boek, maar hoe vind je al die boeken? Had u ze al eerder gelezen en verbond u ze met het project of bent u echt op zoek gegaan naar relevante boeken? Indien het dat tweede is, hoe zoek je boeken die relevant zijn voor het onderwerp als het onderwerp zo vaag en ongedefinieerd? (23)
- Hoe lees je jezelf in? Er staat een grote literatuurlijst vanachter in het boek (p262) maar ik krijg de indruk dat u het boek zowat aan het zoeken was terwijl u onderzoek deed. Hoe vindt u dan boeken die zo passen bij het onderwerp? Had u die al voor het project gelezen en sprongen ze u opnieuw te binnen terwijl u de zaak onderzocht? (8)
- Vond u het niet moeilijk om van in het begin al te weten dat u een boek zou schrijven over een zaak die nooit werd opgelost en waar er weinig over geweten is? (15)
- Hoe heb je de keuze gemaakt dat het genoeg was en om dus eigenlijk het boek af te ronden? (14)
- Vond u het een leuk boek om te schrijven? (22)

3. Ethische en emotionele overwegingen

- Had u soms het gevoel dat u iets te ver ging in de zaak? (3)
- Je beschrijft in je boek de ethische wroeging die je in jouw rol als schrijver en interviewer van rouwende mensen ervaarde. Als dit je ergens dwars zat, wat heeft je dan toch overtuigd om dit boek te schrijven? (16)
- Waarom wilt u mensen bewijzen dat u het rationeel aanpakt? Vindt u dat uw emotie het verhaal verhindert? (10)
- In uw boek geeft u nogal kritiek op mensen die geobsedeerd zijn met moordzaken. Is dat dan ook een beetje kritiek op uzelf of is uw onderzoek van Cassandra helemaal een ander geval? Zo ja, hoe dan? (11)
- Heeft het schrijven van dit verhaal een diepere impact op je nagelaten, doordat je zo verbonden was met de feiten en mensen rondom Cassandra? (13)

4. Inhoud en interpretatie van de zaak

- Heeft u een verdachte? (2)
- Wat denkt u over de relatie tussen Ariana en Cassandra? (4)
- Denkt u nu nog vaak aan de zaak van Cassandra? (5)
- Wat is, alles wat je hebt geschreven wetend, jouw theorie over Cassandra's dood? (18)
- Welk gesprek of interview vond u het meest interessant? (6)

5. Persoonlijke aspecten en familie

- Hoezo komen uw man en zoon niet voor in het boek? Hoe hield u uw nieuwe gezin en de zaak Cassandra in balans? (7)
- Waarom benoemt u uw zoon niet bij zijn naam in het verhaal? (9)
- Wat is de reden dat je man/vriend niet in het boek voorkomt? (12)
- Welke rol speelde de vader van je kind op dat moment in je leven, waarom wordt hij amper vermeld in het boek? (17)

6. Publieke en maatschappelijke impact

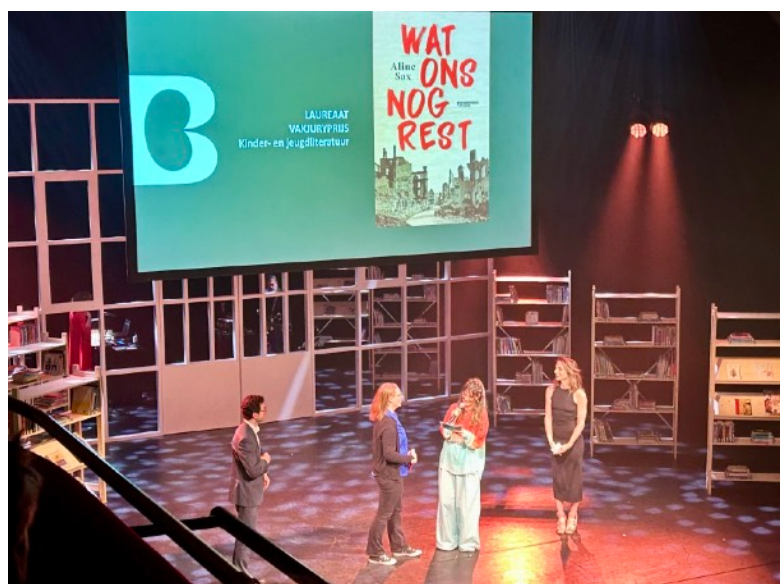
- Wat vond de stad Almere van je boek? (21)
 - Wat is de precieze boodschap die je wilt overbrengen met "Cassandra"? (24)
-

25 maart 2025: uitreiking de Boon

aanwezige leerkrachten: 11; 3 Leuvense scholen met leerlingen

Stadsschouwburg Leuven

Kathleen Leemans (*pedagogisch adviseur GO!*):

Er liggen nog zoveel kansen voor de Boon. Ik sprak onlangs met leerkrachten Nederlands over het project en ze kenden de literatuurprijs niet eens!

Daar doen we wat aan:

Schoolbezoeken

Beste collega

Hopelijk vorderen de leeskilometers nu het einde van het schooljaar nabij is. We kijken uit naar onze laatste Boekbox-bijeenkomst van dit schooljaar! Volgend jaar kunnen we Boekboxen opnieuw duurzaam aanbieden voor jullie én voor nieuwe belangstellenden! We voorzien 2 volle dagen opleiding in het 1e semester om ons te verdiepen in de LIST- en DENK!-didactiek, afhankelijk van jullie noden. In het 2e semester behouden we onze gouden formule met collegiale visitatie op 3 verschillende Boekbox-scholen.

We kijken ernaar uit om opnieuw aan de slag te gaan met ons GO!-project Boekboxen. Tijdens onze eerste bijeenkomsten op 20 september, 19 november, 7 februari en 28 april hebben we LIST en DENK! beter leren kennen om onze leerlingen gemotiveerd te laten lezen en dat willen we verderzetten. Daarom nodigen we je graag uit voor onze 5^e en laatste **professionele leergemeenschap Boekboxen** op **woensdag 21 mei 2025, van 9.30 tot 12.30 uur** in de 3^e gastschool dit schooljaar, in **KTA Brugge** (<https://www.campuskompas.be/secundaironderwijs/>), **Rijselstraat 7, 8200 Brugge**. Alvast dank om ons te ontvangen!

- KTA Brugge bevindt zich op wandelafstand van het **station**.
- Op het domein van KTA Brugge is er een **parking**. De slagbomen openen automatisch voor alle bezoekers die het domein oprijden. Het domein verlaten kan normaal gezien enkel met een badge, maar op woensdag gaan de slagbomen automatisch open vanaf 13.30 uur. Om 12.30 uur zullen we ervoor zorgen dat wie met de wagen op het domein geparkeerd staat, kan weggrijden. In de **Koning Albert I-laan** en in de **Barrièrestraat** kan er maximum 4 uur geparkeerd worden met een blauwe schijf. Opgelet: in de Rijselstraat zelf mag je maximum 30 minuten parkeren.
- Aangezien de school vanaf de straat niet zichtbaar is, hebben we een **plannetje** toegevoegd als bijlage, met dank aan Sander. Wandel via de parking naar het onthaal. De parking staat aangeduid met P's en net zoals op een echte schatkaart staat de eindbestemming (het onthaal) aangeduid met een X.
- **We verzamelen om 9.30 uur stipt aan het onthaal** van KTA Brugge om vanaf daar samen naar de vergaderruimte te wandelen. Collega's die door omstandigheden toch later aankomen, mogen zich bij het onthaal aanmelden. De collega's aan het onthaal zijn op de hoogte en zullen de betrokkenen de weg wijzen.

We verwachten voltallige aanwezigheid bij de 5 halve dagen per schooljaar. Gelieve ons een mailtje te sturen indien je er uitzonderlijk niet bij kan zijn.

Programma

1. **Inleiding door de directeur:** De directeur, Lien Hautekeete, zal de spits afbijten en schetsen hoe het taalbeleid bij hen op school tot stand gekomen is.
2. **Toelichting door de taalbeleidcoördinator en LIST-kartrekker:** De talenbeleidcoördinator, Ellen Sauvage, zal het taalbeleid en het leesbeleid verder uit de doeken doen. Sander Jaecques licht vervolgens de LIST-implementatie toe. Aansluitend voorzien we tijd om vragen te beantwoorden.
3. **Rondleiding schoolbib:** Sander neemt ons mee richting de schoolbib en stelt de werking voor.
4. **Voorstelling Boon voor onderwijs:** De voorzitter van het Lezerscollectief, Dirk Terryn, komt langs en stelt ons een boeiend leesproject voor, [Boon voor Onderwijs: breng literatuur naar de klas!](#). 'Boon

voor Onderwijs' is een ambitieus project dat literatuur dichterbij de leerlingen van het secundair onderwijs brengt. Dit educatieve traject is verbonden aan de Boon Literatuurprijs. Het biedt beginnende en ervaren leerkrachten ondersteuning en inspiratie om hedendaagse Nederlandstalige literatuur in hun lessen te integreren en zo leerlingen van 16 tot 19 jaar warm te maken voor lezen. Onze collega Inge Misschaert uit KA Beveren is alvast een enthousiaste ervaringsdeskundige!

5. **👥 Indeling in doelgroepen op basis van interesse:**

- **Lezers:** De LIST-didactiek (inhoudelijk) met aandacht voor een rijk boekenaanbod (bit.ly/GOBOEKBOXEN).
- **Doeners:** Implementatie van LIST op schoolniveau (timing in de scholen, implementatie curriculum, professionalisering team, vormgeving schoolbib ...).
- **Denkers (4+ jaar ervaring):** Verdieping in de DENK!-didactiek (inhoudelijk).

6. **💡 Terugkoppeling:** We koppelen terug over wat we geleerd hebben. Elke deelgroep sluit af met het formuleren van wensen en ideeën voor schooljaar 2025-2026. We maken samen ons moodboard!

We rondt stipt om 12.30 uur af. Graag tot volgende week woensdag!

Sibylle, Tine en Kathleen

Met vriendelijke groeten

Kathleen Leemans

Pedagogisch Adviseur Nederlands

Domein Taal en cultuur

SPOC SO voor scholengroep Dender

Schoolbezoek KA Beveren, klas Inge Misschaert

Resultaten bevraging Boon voor Onderwijs

MEI 2025

Klas/richting die heeft deelgenomen

- 5 en 6 OOS
- 6 Grieks-Latijn, Grieks-Wiskunde, Wetenschappen-Wiskunde & 6 Economie-Moderne Talen, Latijn-Moderne talen & Humane Wetenschappen
- 5 Humane wetenschappen
- 6 Grieks-wiskunde, latijn-wiskunde, wetenschappen-wiskunde
- 6GL-GWi-LWI
- 6 Moderne Talen, 6 Grieks-Latijn, 6 Latijn-Wetenschappen, 6 Economie-Moderne Talen
- 6e D/A Lichamelijke Opvoeding en Opvoeding (+ 4e + 5e D/A)
- 5 Ec-MT en MT-We
- 4 Natuurwetenschappen
- 5 bazo b
- 5 woordkunst-drama en de combinatiegroep
- 6 Latijn-Moderne Talen, 6 moderne talen, 6 moderne talen-wetenschappen en 6 woordkunst-drama
- 5+6 MT
- 6 Moderne Talen
- 5MT, 5LMT
- Lerarenopleiding Nederlands, PAV en PKV
- 5 woord/circus

Welk boek heb je gekozen?

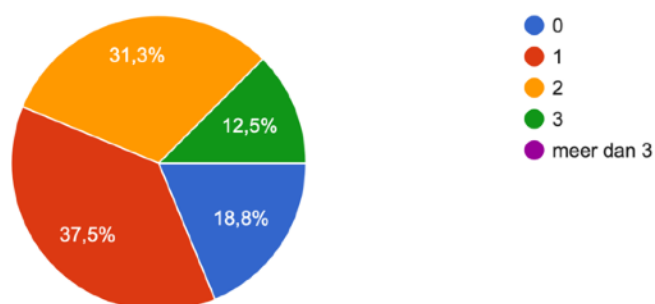
■ De Bondgenoten (Brecht Evens)	4
■ Tosca (Maud Vanhauwaert)	1
■ De buitengewoon geslaagde opvoeding (Maria Kager)	2
■ Oroppe (Safae el Khannoussi)	1
■ Ossenkop (Manik Sarkar)	4
■ Cassandra (Nina Weijers)	4

Hoeveel boeken heb je na het gesprek met de jury gelezen om je keuze te kunnen maken?

- 1 (5x) De keuze was meteen duidelijk/ Ik heb me op het advies gebaseerd
- 2 (5x)
- 3 (2x)
- 4 (1x)
- 5 (1x)
- Had al vele boeken vooraf gelezen (1x)
- voor gesprek jury 2,5 gelezen (1x)

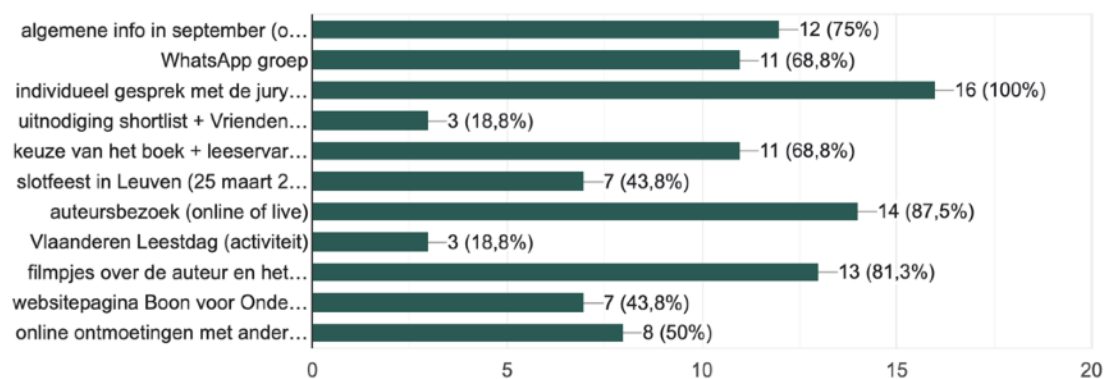
Hoeveel boeken uit de longlist had je al gelezen voor de lijst bekend werd?

16 antwoorden

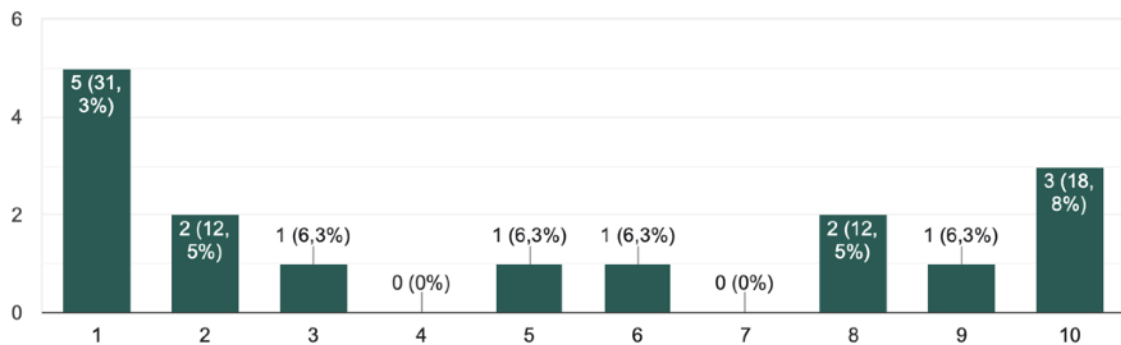
Welke elementen uit het traject hebben voor jou een meerwaarde gehad

16 antwoorden

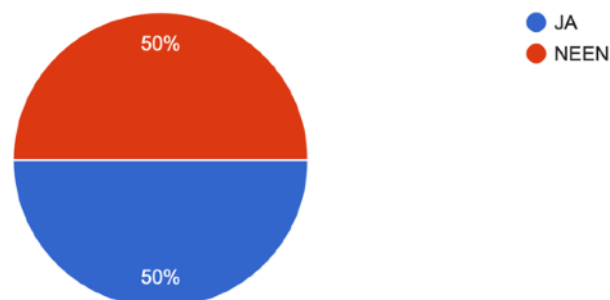
De samenwerking met de bibliotheek

16 antwoorden

Heb je al eens een auteurslezing geboekt via auteurslezingen.be?

16 antwoorden

Welke reactie van een leerling over het leestraject is jou het meest bijgebleven?

- Vooral hoe ze zich konden inleven in het kind.
- Geen specifiekere reactie, wel een mooi beeld: lang na het belsignaal bleef een groepje leerlingen met Nina Weijers babbelen, over 'Cassandra', over literatuur en eigen literaire ambities. Hartverwarmend!
- Vooral het enthousiasme om naar de uitreiking te gaan. Ondanks dat het boek wat moeilijk binnenkwam, zorgde dat voor een grote betrokkenheid.
- "Zonder dit project zou ik nooit met dit soort boeken in contact gekomen zijn."
- Wat een unieke kans om zo'n actueel boek te lezen!
- Dat ze iets leren kennen hebben waarvan ze niet wisten dat het zo veelzijdig en interessant was. (Graphic novel)
- Meneer mag ik dit boek kopen? Want ik herken heel veel van mezelf in dit boek.
- Dat een leerling voor het eerst zo'n dik boek heeft gelezen en zijn exemplaar wilde houden.

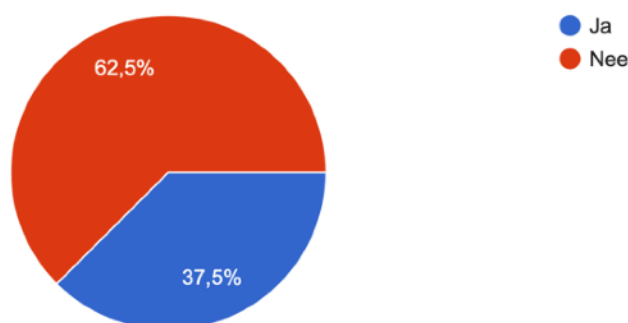
- Gaan we opnieuw lezen vandaag?
- Ik ben het boek toch nog beginnen lezen thuis', op het einde van het jaar, na de klassikale leesmomenten
- 'De enige waarheid die we hebben ligt in de verhalen die we elkaar en onszelf vertellen.'
- Samen lezen werkt verhelderend en helpt om vooroordelen bij te sturen.
- Niet één antwoord specifiek maar ik zag dat de leerlingen genoten van het gegeven om samen een boek te lezen.
- Een leerling zei dat het door deze aanpak ook een beetje voelde als "hun" boek: ze kregen er echt een band mee. Vooral de ontmoeting met de auteur en het ongedwongen, diepgaande gesprek speelde daar een grote rol in.
- Dat ze het boek zo 'gruwelijk' vond en dat ook durfde te zeggen aan de auteur
- Maria- Dolores: Ik voelde me extra met het boek verbonden omdat ik veel dingen herkende.

Wat moeten we zeker behouden bij een mogelijke opschaling?

- Overleg jurylid
- Het auteursbezoek, absoluut.
- Het contact met de auteurs (filmpjes + lezing), mogelijkheid de uitreiking bij te wonen (zeker voor wie het boek kiest dat genomineerd is voor de shortlist), netwerkmogelijkheden met collega's
- het persoonlijke contact tussen schrijver en leerling
- gesprek met de jury (geeft nieuwe inzichten)
- Mogelijkheid tot uitwisselen ideeën.
- jurygesprekken, uitnodiging uitreiking, whatsapp, online overleg met andere leerkrachten
- Alles :-)
- Ook jeugdliteratuur
- Auteurslezing
- De aankoop van de boeken en de gesprekken met auteurs en een jurylid
- Gesprek met jury en contact met auteur
- Variatie in moeilijkheidsgraad bewaken.
- Misschien net het minst voor de hand liggende, maar een auteurslezing is echt wel een meerwaarde.
- Laagdrempelig karakter, samenwerking met bib(ook al liep dat bij ons niet zo goed), auteursbezoek en gesprek met jurylid
- Auteur die langskomt/ uitnodiging slotavond

Heb je leerlingen/studenten betrokken bij de keuze van het boek?

16 antwoorden

Doe je volgend jaar mee? Waarom wel? Waarom niet?

- Ja, graag
- Heel graag! Het blijft ontzettend waardevol om samen te lezen, analyseren en interpreteren, maar ook om samen (persoonlijke) ervaringen uit te wisselen en zo te merken hoe literatuur blijft verbinden.
- Mogelijk zelf of ik speel het door aan collega's in het zesde jaar.
- Ja, graag! Het was een positieve ervaring. De leerlingen zagen de relevantie ervan in.
- Ja, omdat het lezen echt wel dichterbij brengt
- Graag omdat dit mezelf stimuleert om tijd te nemen voor recente literatuur. Graag, voor mijn leerlingen om hen te laten kennismaken met het verloop van zo'n wedstrijd, hun kritische reflectie en leeservaring bij een literair werk te kunnen toetsen aan de mening van een en in dialoog te gaan met medeleerlingen.
- Ja, graag. Deel uitmaken van een leesnetwerk is écht wel een meerwaarde.
- Absoluut! Het is een prachtige manier om verbinding te creëren
- Nee, krijg een coördinerende functie op school
- Neen, te moeilijk voor mijn doelgroep. Maar mijn collega doorstroom wil graag!
- Ja, graag. Je komt zo in contact met recente én kwaliteitsvolle boeken. De auteurs komen ook in de media, wat fijn is om er in de les iets mee te doen. Zo 'leeft' de literatuur meer.
- Graag, de omkadering geeft sturing en steun.
- Ja, het is een fijn project om aan mee te werken vanuit het besef dat je deel bent van een groter leesgeheel.
- Ik zou heel graag nog een keer deelnemen, maar ik zou er dan wel een collega bij proberen te betrekken en een manier zoeken om het boek in twee klassen te lezen. Ik vond het een heel inspirerend project, maar de voorbereiding van het lesmateriaal kostte me wel veel tijd. Dat werk wat kunnen verdelen en iemand hebben om ideeën mee te bespreken zou dus toch fijn zijn. Op zich kan dat ook binnen de groep collega's uit andere scholen, maar ik voelde daarin toch een drempel omdat je mekaar niet kent.
- Ja, een verrijking voor iedereen én een extra duwtje om met studenten dieper op boek in te gaan
- Graag wel. Het is een fijne manier om boeken te lezen die net uit zijn.

Wat wil je tijdens het evaluatiegesprek zeker bespreken?

- Moeilijkheden arbeidsmarktfinaliteit
- Graag materiaal uitwisselen.
- Netwerkmogelijkheden tussen leraren / met specialisten / de uitgeverswereld / de wereld van de wedstrijden /...
- Twee dingen: de grote kloof die er gaapt tussen prijswinnende boeken (Oroppa, Alkibiades etc.) en wat leerlingen zelf goed vinden..Ik weet dat het de bedoeling is dat het dicht bij de kloof net de bedoeling is van dit traject, maar naar mijn gevoel is dat nog niet gelukt. 2) de timing: er was te weinig tijd tussen de bekendmaking van de longlist en de shortlist enerzijds en het maken van een keuze anderzijds. Als leerkracht wil je mee tijd hebben om het boekenaanbod te verkennen. Alles naar achter opschuiven is misschien een optie, maar dan mis je het momentum van zo'n prijsuitreiking.
- andere inzichten, methodieken
- Inhoudelijke en organisatorische ideeën uitwisselen.
- Aanpak volgend jaar (nieuwe elementen, enzoverder), hoe betrokkenheid auteurs verhogen
- De ervaringen van alle andere deelnemers
- Ook jeugdliteratuur? Ook tweede graad openstellen?

- Doelgroep
- De keuze misschien uitbreiden met boeken uit de longlist voor jongeren?
- Mogelijkheid om ook uit de longlist voor de jeugd te kiezen. Veel opties vervielen wegens 'te uitdagen' en leesplezier primeert voor ons.
- Het afstemmen van de moeilijkheidsgraad van de boeken op de betrokkenheid en de leeservaring van leerlingen.
- Ik ben heel benieuwd naar de praktische uitwerking van dit project als het echt breder aangepakt wordt: dat lijkt me niet evident. Ik zou ook willen bespreken hoe er toch een concretere samenwerking kan zijn tussen collega's die met hetzelfde boek aan de slag gaan: ik denk dat we los van elkaar vaak hetzelfde werk verricht hebben en meer hadden kunnen profiteren van elkaars input en ideeën.
- Haalbaarheid van een opschalen en zeker: mogelijkheid om uit de longlist voor jeugdboeken te mogen kiezen
- Keuze boeken misschien beter shortlist. Toch ergens nog een extra doel of samenwerking met andere klassen.

contact: DIRK TERRY, Het Lezerscollectief 0492722904

Evaluatievergadering 4 juni 2025

Wat liep er moeilijk?

- Bij mij liep het traject moeilijk (Ulrike). Keuze werd gemaakt a.d.h.v. het filmpje. Leerlingen dachten dat het boek (Cassandra) een spannend boek ging zijn. Dat viel tegen. Ulrike heeft aan haar klas (beroepsleerlingen) fragmenten uit het boek voorgelezen. *(ter info: Ulrike gaf eerder aan dat ze zelf de boeken niet op voorhand heeft gelezen, ook niet na het jurygesprek.)* Ulrike heeft niet het gevoel dat een boek als De Bondgenoten beter had gewerkt. Auteursbezoek maakte wel indruk.
- leesniveau is de klas kan erg verschillend zijn. Doordat je één boek uitkiest, is dit wel een uitdaging.
- leesplezier is soms wel een uitdaging.
- een gedeeld lezen (zelfde ervaring) is ook wel een troef
- openstellen van lijst jeugdliteratuur is misschien ook een mogelijkheid? Nog breder aanbod.
- Oroppe is uitdaging geweest, maar de leerkracht (Inge) houdt af en toe van 'de weg van de meeste weerstand' (zie artikel in *Neerlandica*).
- Kris vertelt over de geweldige ervaring van het lezen van De buitengewoon geslaagde opvoeding. Iedereen genoot van het boek. Dit is toch eerder uitzonderlijk.
- De beperkte set van boeken is toch wel een uitdaging (Piet). Ik heb misschien wel te snel een keuze willen maken.
- Openstellen longlist jeugdliteratuur zou voor twee deelnemende leerkrachten een piste zijn. De gelijkwaardigheid van beide genres zou hierdoor wel worden onderstreept.
- Bibliotheken werkten niet overal even goed mee. Bib van Antwerpen reageerde niet. Informatie gericht aan de bibliotheek (door LC) wordt niet altijd doorgegeven.

Waar hadden jullie meer ondersteuning nodig?

- onedrive/googledrive voor het delen van materiaal zou nog handiger zijn dan WhatsApp.
- Ik vond het net interessant dat we 'au sérieux' werden genomen (Kris-beamende respons).

Hoe delen we onze ervaringen aan anderen?

- Is onderling sterk gebeurd. Online en via WhatsApp. Bijzonder ook.
- Hoe delen we onze ervaringen aan anderen (olievlek-principe Paul)? Ervaringen moeten toch wel worden gecontextualiseerd. Wat voor ons misschien wel evident lijkt, is dat niet voor anderen.
- Anderzijds geven anderen ook aan dat zo'n ideeën van anderen lezen toch ook inspirerend kan zijn.

Zijn er collega's op school die een volgende editie ook zouden meedoen?

- graag. Is soms al zelfs gebeurd.
- vakoverschrijdend: ook andere vakken betrekken

Filmpjes

- zijn zeer goed gebruikt en knap gemaakt.
- Wel bedenking dat dit kan geschrapt worden als er budget tekort is.

Jurygesprek

- zeer positief bevonden. Echt op maat. Zeer zinvol.
- indien we opschalen: per niveau? Per titels/genre? Het kleinschalige effect zo goed mogelijk borgen.

Shortlist-uitreiking

- fantastisch. Zeer boeiende avond.

BOON-uitreiking

- zeer mooie avond.
- fijn voor de leerlingen ook. Enkel voor scholen uit de stad = OK.

Competitie-element

- heeft niet echt impact. De keuze voor Tosca was wel net gemaakt toen we hoorden dat het boek niet doorging in de shortlist.
- Het werkt wel omgekeerd: als het boek ook op de shortlist komt, geeft dit wel een boost.

Leerplandoelen

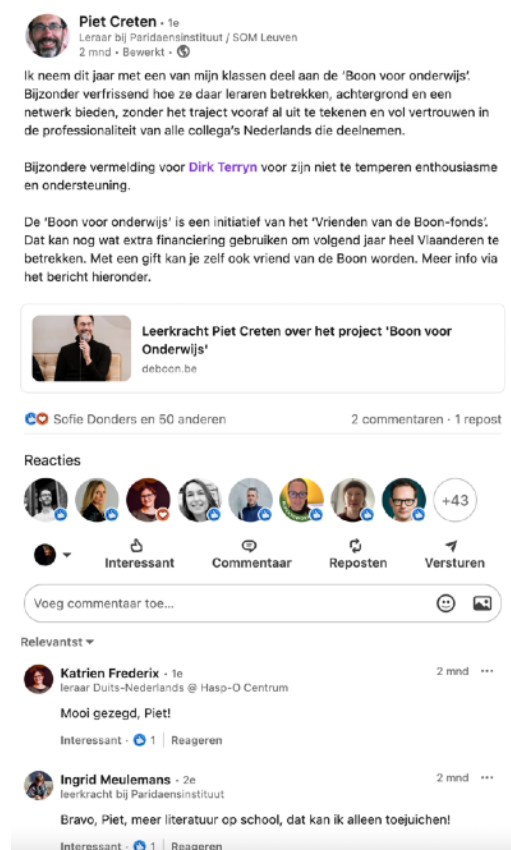
- project past erg goed binnen leerplandoelen: 'kennismaken met het literaire bedrijf' (moderne talen)

Boekenvoorraad

- Wat ga ik met de boeken doen? (Silvie)
- Boeken krijgen nog een tweede leven in enkele scholen, terug bij dezelfde leerkracht en in een geval bij een collega.
- In de bibliotheek liggen ze wat verloren.
- Boeken kunnen ook een bestemming krijgen: de zorgbibliotheek, de gevangenisbibliotheek.

Dankwoord

Kris spreekt de dank uit voor alles wat zij/wij gekregen hebben in dit traject. Zij heeft een boekje mee voor iedereen met citaten uit boeken, geïllustreerd met lino's, gemaakt door twee leerlingen van haar klas (die ze een uurtje apart had).

Piet Creten · 1e
Leraar bij Paridaensinstituut / SOM Leuven
2 mnd · Bewerkt ·

Ik neem dit jaar met een van mijn klassen deel aan de 'Boon voor onderwijs'. Bijzonder verfrissend hoe ze daar leraren betrekken, achtergrond en een netwerk bieden, zonder het traject vooraf al uit te tekenen en vol vertrouwen in de professionaliteit van alle collega's Nederlands die deelnemen.

Bijzondere vermelding voor **Dirk Terry** voor zijn niet te temperen enthousiasme en ondersteuning.

De 'Boon voor onderwijs' is een initiatief van het 'Vrienden van de Boon-fonds'. Dat kan nog wat extra financiering gebruiken om volgend jaar heel Vlaanderen te betrekken. Met een gift kan je zelf ook vriend van de Boon worden. Meer info via het bericht hieronder.

Leerkracht Piet Creten over het project 'Boon voor Onderwijs'
deboon.be

Sofie Donders en 50 anderen · 2 commentaren · 1 repost

Reacties

Katrien Frederix · 1e
Leraar Duits-Nederlands @ Hasp-O Centrum
Mooi gezegd, Piet!
Interessant · 1 · Reageren

Ingrid Meulemans · 2e
leerkracht bij Paridaensinstituut
Bravo, Piet, meer literatuur op school, dat kan ik alleen toejuichen!
Interessant · 1 · Reageren

enthousiasme op LinkedIn

Tot slot

We mogen terugblikken op een geslaagde piloot 'Boon voor Onderwijs'. Zoals ook bleek op de tussentijdse ontmoetingsmomenten (shortlist, slotfeest) en de evaluatievergadering 4 juni II. hebben leerkrachten bijzonder genoten van dit traject.

Graag bedanken we het bestuur van vzw Vlaamse Literatuurprijs en Vrienden van de Boon voor het vertrouwen in onze organisatie en de leden van de stuurgroep voor de opvolging. De passie om dit project te doen slagen vonden we ook bij jullie.

voor het Lezerscollectief

Dirk Terryn